

**ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

КАФЕДРА ГЕОДЕЗІЇ І ГЕОІНФОРМАТИКИ

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
Рівня вищої освіти «Бакалавр»**

НА ТЕМУ:

**« ПРОЄКТ ЗЕМЛЕУСТРОЮ ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ
ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ ЗЕМЕЛЬ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ
КОМУНАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ»**

Виконав: студент групи ЗВ-43сп

Напряму підготовки (спеціальності)

193 «Геодезія та землеустрій»

Липко Б.С.

Керівник: д.т.н., професор

Куліковська О.Є.

Дубляни- 2024

ЗМІСТ

ВСТУП	
1. НОРМАТИВНО – ПРАВОВІ АСПЕКТИ ПРОВЕДЕННЯ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ ЗЕМЕЛЬ	7
1.1. Інвентаризація земель як основа для землеустрою	7
1.2. Методика проведення інвентаризації земель	15
2. ХАРАКТЕРИСТИКА ОБ'ЄКТУ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ	19
3. ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ ЗЕМЕЛЬ	27
3.1 Інвентаризація земель як складова землеустрою	27
3.2 Впровадження сучасних технологій	28
4. ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	31
5. ОХОРОНА ПРАЦІ	38
ВИСНОВКИ	43
БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК	49

УДК 33:338.26

Розглянуто порядок проведення та особливості відображення результатів інвентаризації землекористувань та землеволодінь на території адміністративної одиниці. Інвентаризація та ідентифікація мають розкрити всі права на земельні ділянки та інші природні ресурси і майно, що невіддільні від ділянки, з подальшим відображенням їх у поземельній книзі державного земельного кадастру.

ВСТУП

На початку земельної реформи інвентаризація земель розглядалася як спосіб отримання первинної інформації для надання земельних ділянок громадянам та ведення обліку земель. Інакше кажучи, інвентаризація мала забезпечити створення «первинного земельного кадастру», який би став основою для ведення поточних кадастрових планів (карт) із відображенням усіх об'єктів кадастрового обліку. Згідно зі статтею 35 Закону України "Про землеустрій", інвентаризація земель проводиться з метою визначення місця розташування об'єктів землеустрою, розмірів та правового статусу.

Також вона включає виявлення земель, які не використовуються, використовуються нерационально або не за цільовим призначенням, а також виявлення та консервацію деградованих сільськогосподарських угідь і забруднених земель. Інвентаризація також має на меті встановлення кількісних та якісних характеристик земель, необхідних для ведення державного земельного кадастру, здійснення державного контролю за використанням та охороною земель і прийняття на їх основі відповідних рішень органами виконавчої влади та місцевого самоврядування.

На органи місцевого самоврядування та виконавчої влади покладено обов'язок забезпечувати реалізацію державної політики у галузі використання та охорони земель. Вони мають організувати та координувати процес завершення робіт з інвентаризації земель. Ефективне вирішення проблеми раціонального використання земельних ресурсів потребує виваженої та послідовної державної політики, чіткого виконання планів, програм та економічних заходів, а також дієвого контролю за їх реалізацією. Враховуючи обмеженість бюджетних коштів, необхідно критично аналізувати це питання та передбачати фінансування робіт з проведення інвентаризації земель населених пунктів та земель несільськогосподарського

призначення за їх межами у відповідності до затверджених планів-графіків у бюджеті на наступні роки.

У цьому процесі не можна недооцінювати значення та роль громадян і юридичних осіб, оскільки вони є переважною більшістю власників і користувачів земельних ділянок. Важливо приділити більше уваги виділенню коштів для оформлення правовстановлюючих документів на земельні ділянки, які знаходяться в їхньому користуванні або власності. Адже правовстановлюючий документ надає юридичні гарантії права користування і права власності на землю. У разі виявлення під час проведення інвентаризації земель державної та комунальної власності ділянок, не віднесених до жодної категорії, їх віднесення до відповідної категорії здійснюється органами виконавчої влади або місцевого самоврядування. Це відбувається на підставі відповідної документації із землеустрою, яка повинна бути погоджена та затверджена в установленому законом порядку.

1. НОРМАТИВНО – ПРАВОВІ АСПЕКТИ ПРОВЕДЕННЯ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ ЗЕМЕЛЬ

Одним з головних завдань роботи Держгеокадастру України є "вдосконалення та наповнення актуальними і достовірними даними державного земельного кадастру, впровадження сучасних електронних сервісів". Для успішної реалізації цього завдання важливе методичне забезпечення процесу. Особливо актуальною стає проблема відновлення земельно-облікової інформації на територіях, де відбулися воєнні дії.

У сфері створення та ведення кадастрових систем існують два ключових наукових принципи, які визначають ефективність цих систем та ставлення до них з боку бізнесу та суспільства. Це принцип завершеності та принцип довіри до кадастру.

У сучасних умовах інвентаризація земель спрямована на вирішення таких основних завдань:

- Забезпечення повної інформації про всі земельні ділянки, кадастрові зони, територіальні утворення в межах України у державному земельному кадастрі.
- Перевірка і підтвердження наявних відомостей про земельні ділянки, стосовно яких державою зареєстровано правовстановлюючі документи.
- Виявлення та реєстрація обмежень у використанні земель (територіальних зон) навколо існуючих режимоутворюючих об'єктів.

Законодавством України введено новий порядок проведення інвентаризації земель, який називається комплексні землевпорядно-кадастрові роботи. Основною відмінністю цих робіт є їх проведення одночасно для всіх земельних ділянок. Це можна розглядати як спеціальний вид землевпорядних робіт на територіях, що постраждали від воєнних дій, що вимагає удосконалення порядку проведення інвентаризації земель. На цих територіях потрібно проводити «інвентаризацію та детальну ідентифікацію прав власності на земельні ділянки та розміщені на них майнові об'єкти і інші природні ресурси». В даній роботі розглянемо складову частину

комплексних землепорядно-кадастрових робіт, яка стосується інвентаризації земель - виявлення неврахованих земельних об'єктів та їх відновлення на територіях, що постраждали від воєнних дій. На рисунку 1, що приведене, відображено взаємозв'язок між процесами інвентаризації та землеустрою в рамках комплексних землепорядно-кадастрових робіт.

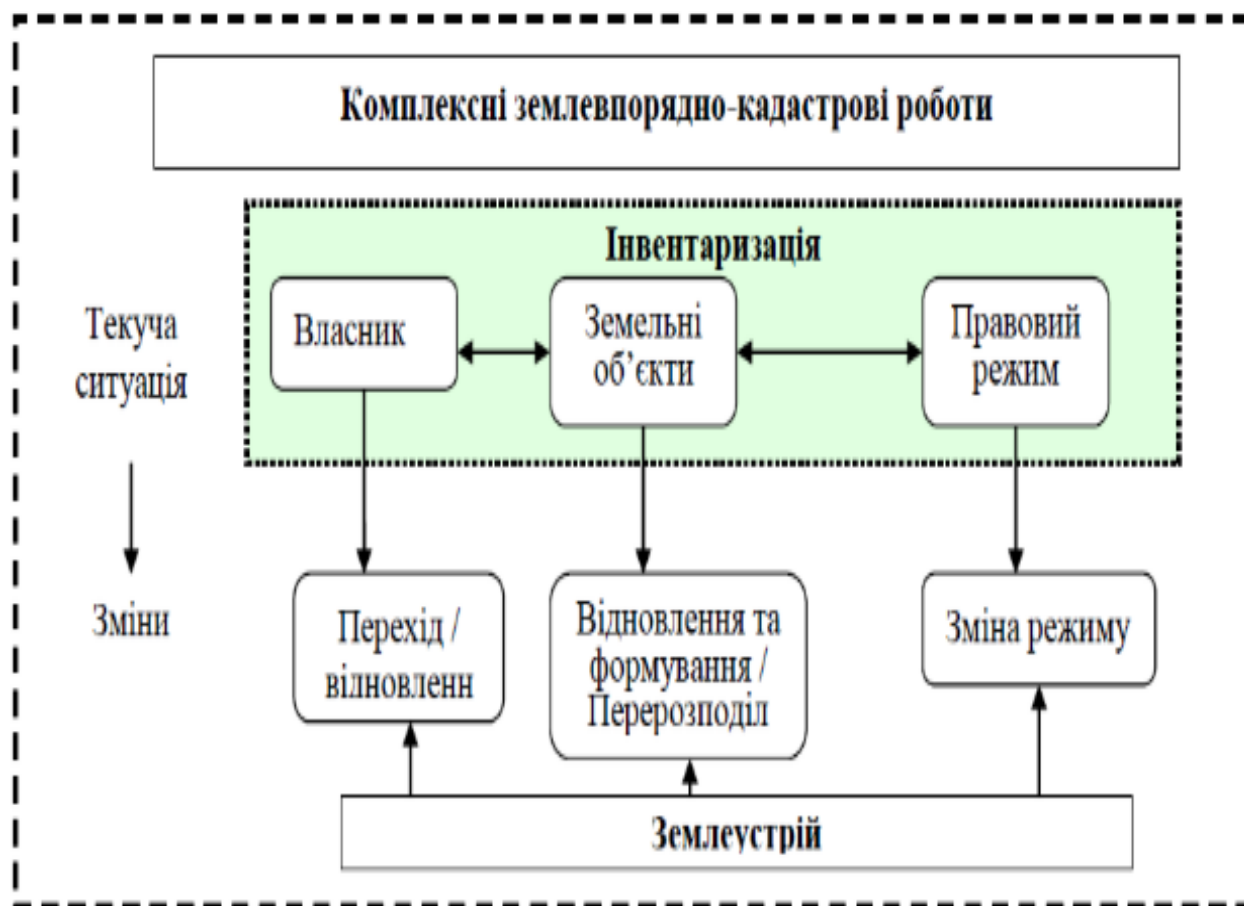

Рис. 1. Інвентаризація землеустрою та комплексних землепорядно-кадастрових робіт

Інвентаризація та ідентифікація мають розкрити всі права на земельні ділянки та інші природні ресурси і майно, що невіддільні від ділянки, з подальшим відображенням їх у поземельній книзі державного земельного кадастру. Отже, однією з цілей комплексних землепорядно-кадастрових робіт є формування досконалої (ідеальної) інформаційної моделі стану землекористування деякої території, в межах якої визначено всі земельні об'єкти, визнані державою, їх правовласники та правовий режим. Ця інформаційна модель повинна бути відображена у державних та

муніципальних інформаційних ресурсах, у тому числі державному земельному кадастрі, в єдиному державному реєстрі прав, у геоінформаційних системах територіальних громад та системах забезпечення управління землекористуванням.

Для успішного та правопорядкованого вирішення поставленого завдання перед інвентаризацією та ідентифікацією необхідно дотримуватися низки ключових принципів. Серед них базовим є принцип достовірності, який вимагає виконання комплексних землепорядно-кадастрових робіт на основі повного комплексу необхідних вихідних даних, документів та відомостей, які відповідають стандартам єдиного геопростору. Такий комплекс вихідних даних має забезпечувати можливість визначити наявність земельних об'єктів на території робіт, їх ідентифікацію та наявність відомостей про об'єкти в облікових реєстрах.

Інвентаризація земель охоплює адміністративно-територіальні одиниці, території громад, окремі земельні ділянки, селищні ради та масиви сільськогосподарського призначення. Її проведення у громадах залежить від рішення відповідного органу виконавчої влади або місцевого самоврядування. Для громад сільськогосподарського призначення ініціативою може бути рішення відповідної ради, на території якої розташований масив.

Експерти вважають, що інвентаризація земель є важливим кроком для поліпшення якості земельно-кадастрових даних та зниження конфліктів у земельних відносинах. Вона повинна надати інформацію про сучасний стан землекористування та землеволодіння і дозволити покращити земельні відносини.

Для проведення інвентаризації використовуються Закон України "Про Державний земельний кадастр", Земельний кодекс України, Державний реєстр речових прав на нерухоме майно, Закон України "Про державні закупівлі" та Державний фонд документації із землеустрою. Додатково, є Постанова Кабінету Міністрів України № 476 "Про затвердження Порядку

проведення інвентаризації земель", яка визначає процедуру проведення інвентаризації земельних ресурсів. Все це створює основу для сучасної системи управління земельними ресурсами, що визнає та гарантує права на землю.

Технічна документація для інвентаризації земель включає такі елементи:

- рішення органу місцевого самоврядування або органу виконавчої влади щодо проведення інвентаризації, особливо для масиву земель сільськогосподарського призначення;
- копії документів з вихідними даними, використовуваними під час інвентаризації;
- матеріали топографо-геодезичних вишукувань;
- перелік земельних ділянок з кадастровими номерами за категоріями та угіддями, такими як ділянки, надані у власність або користування, ділянки без кадастрових номерів, ділянки без документів, що підтверджують право на них, ділянки, що використовуються не за цільовим призначенням, а також невитребувані земельні частки або паї.
- пропозиції щодо узгодження отриманих даних з інформацією у документах, що підтверджують право на земельну ділянку, а також з Державним земельним кадастром;
- робочі та зведені інвентаризаційні плани;
- матеріали погодження технічної документації із землеустрою, які вимагаються статтею 186 Земельного кодексу України.

За Земельним кодексом України існує 9 основних категорій земель. Проблема інвентаризації полягає в тому, що землевласники не враховують ці землі у балансі, але вони фіксуються на позабалансових рахунках і також підлягають інвентаризації. Перевірка наявності документів про передачу в оренду або іншу форму тимчасового користування є пріоритетним завданням, оскільки протягом періоду користування земельною ділянкою можуть відбутися переоформлення або закінчення договорів оренди.

Інвентаризація та моніторинг земель є основою для розробки програм розвитку об'єднаних громад. Головними завданнями моніторингу земель є прогнозування еколого-економічних наслідків деградації земельних ділянок, з метою запобігання або усунення негативних процесів, що впливають на землю. Проведення інвентаризації земель передбачає підготовку шляхом збору та аналізу даних, включаючи наявні картографічні матеріали, а також виконання польових вимірювань і створення нових креслень та кадастрових відомостей з відображенням всіх змін у межах земельних ділянок.

Виконання робіт з інвентаризації земель і порядок їх проведення регулюються Земельним кодексом України, Законами України "Про землеустрій" та "Про Державний земельний кадастр", а також спеціальною постановою Кабінету Міністрів України від 23 травня 2012 року № 513 "Про затвердження Порядку проведення інвентаризації земель".

Інвентаризація земель проводиться з метою встановлення місця розташування об'єктів землеустрою, їхніх меж, розмірів, правового статусу, виявлення земель, що не використовуються, використовуються нерационально або не за цільовим призначенням, виявлення і консервації деградованих сільськогосподарських угідь і забруднених земель, встановлення кількісних та якісних характеристик земель, необхідних для ведення Державного земельного кадастру, виявлення та виправлення помилок у відомостях Державного земельного кадастру, здійснення державного контролю за використанням та охороною земель і прийняття на їх основі відповідних рішень органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування.

У разі виявлення при проведенні інвентаризації земель державної та комунальної власності земель, не віднесених до тієї чи іншої категорії, віднесення таких земель до відповідної категорії здійснюється органами виконавчої влади або органами місцевого самоврядування на підставі відповідної документації із землеустрою, погодженої та затвердженої в установленому законом порядку.

Порядок проведення інвентаризації земель затверджується Кабінетом Міністрів України.

Інвентаризація масиву земель сільськогосподарського призначення проводиться з такими особливостями:

а) підставою для проведення інвентаризації масиву земель сільськогосподарського призначення є:

для земель державної власності - рішення органу виконавчої влади, уповноваженого здійснювати розпорядження земельною ділянкою;

в інших випадках - рішення сільської, селищної, міської ради, на території якої знаходиться масив;

б) при проведенні інвентаризації масиву земель сільськогосподарського призначення здійснюються заходи щодо:

-внесення до Державного земельного кадастру відомостей про сформовані земельні ділянки, відомості про які не внесені до Державного земельного кадастру;

-формування невитребуваних (нерозподілених) земельних ділянок;

-формування земельних ділянок сільськогосподарського призначення під польовими дорогами;

-формування земельних ділянок сільськогосподарського призначення під полезахисними лісовими смугами та іншими захисними насадженнями, які обмежують масив та земельні ділянки, розташовані уздовж масиву;

-виправлення помилок, допущених у відомостях Державного земельного кадастру щодо меж земельних ділянок та інших відомостей про земельні ділянки.

Інвентаризація масиву земель сільськогосподарського призначення, не менш як 75 відсотків земель якого належить одній або декільком особам на праві власності або користування, може проводитися за відсутності рішення органів виконавчої влади.

Результатом інвентаризації земель є технічна документація із землеустрою щодо інвентаризації земель. Пропонується розробити єдині методичні підходи та порядок виконання цих робіт.

Замовниками технічної документації можуть бути органи виконавчої влади, Рада міністрів Автономної Республіки Крим або органи місцевого самоврядування, землевласники та землекористувачі. Розробниками (виконавцями) технічної документації можуть бути юридичні особи з необхідним технічним і технологічним забезпеченням, у складі яких працюють як мінімум два сертифікованих інженери-землевпорядники, відповідальні за якість робіт із землеустрою, або фізичні особи-підприємці з відповідним технічним і технологічним забезпеченням, які є сертифікованими інженерами-землевпорядниками, відповідальними за якість робіт із землеустрою.

Земля є важливою матеріально-фінансовою основою органів місцевого самоврядування, тому в роботі розглянуто процес розмежування державної та комунальної власності на землю. Право комунальної власності – це право територіальної громади володіти, раціонально, ефективно та за призначенням використовувати та розпоряджатися земельною ділянкою на власний розсуд, забезпечуючи реалізацію земельних та інших інтересів громади відповідно до закону. Комунальна власність на землю забезпечує задоволення земельних інтересів громади та громадян, які в ній проживають. Земельний фонд комунальної власності складається із земель загального користування в населених пунктах, які задовольняють загальні потреби, та земель, на яких розташовані об'єкти нерухомого майна комунальної власності.

Землеустрій та інвентаризація земель є важливими аспектами земельного права, які відіграють ключову роль у забезпеченні ефективного використання земельних ресурсів і збереженні їх природно-екологічного потенціалу. Землеустрій охоплює низку заходів, спрямованих на впорядкування земельних відносин, раціональне використання земельних

ресурсів і врегулювання спірних питань щодо прав власності на землю. Під час землеустрою здійснюється відведення, розмежування, обмін та реєстрація земельних ділянок. Ці заходи створюють належні умови для ведення сільського господарства, розвитку промисловості та житлово-комунального господарства, а також охорони природних комплексів і ландшафтів.

Інвентаризація земель передбачає комплекс заходів з опису та реєстрації всіх земельних ділянок на певній території. В результаті інвентаризації визначаються кількість, якість та межі земельних ділянок, що належать державі, юридичним та фізичним особам. Це забезпечує контроль за використанням земельних ресурсів і їх раціональний розподіл.

Землеустрій та інвентаризація земель є ключовими інструментами земельного управління, які сприяють ефективному використанню земельних ресурсів і збереженню природного середовища. Цей процес є важливим для регулювання земельних відносин, вирішення конфліктів щодо прав власності на землю, контролю за використанням земельних ділянок та реалізації земельної політики держави. Крім того, вони необхідні для забезпечення виконання законодавства у сфері земельних відносин та розвитку правової практики.

Інвентаризація земель є важливим етапом перед проведенням землеустрою. Вона забезпечує докладну інформацію про всі земельні ділянки на конкретній території, включаючи їх межі, розміри та власників. Ця інформація є ключовою для правильного визначення обсягу робіт землеустрою та планування їх відповідно до реального стану земельних ділянок. На підставі результатів інвентаризації можуть бути складені кадастрові плани, які відображають повну інформацію про земельні ділянки та їхніх власників.

Також можна стверджувати, що інвентаризація земель є важливою передумовою для здійснення землеустрою, який, у свою чергу, є ключовим інструментом земельного управління. Інформація, отримана під час

інвентаризації, є основою для складання земельних кадастрових планів і забезпечує детальну інформацію про земельні ділянки та їхніх власників. Ця інформація є важливою для правильного планування та виконання робіт землеустрою, контролю за використанням земельних ділянок та реалізації земельної політики держави. Таким чином, інвентаризація земель є важливою основою для здійснення землеустрою та ефективного використання земельних ресурсів.

1.2 Методика проведення інвентаризації земель

Інвентаризація земель - це процес, що включає збір, обробку та аналіз інформації про земельні ділянки з метою подальшого їх використання та управління. Методи інвентаризації можуть варіюватися залежно від розміру проекту, доступних технологій та бюджету. Основні методи включають:

- Геодезичні роботи-визначають геометричні характеристики ділянки, такі як площа, периметр та координати точок.
- Дистанційне зондування-використовується для отримання інформації про рельєф, ґрунт, рослинний покрив тощо.
- GPS-технології-визначають координати точок на земельній ділянці.
- Кадастрові роботи- включають збір та обробку інформації про власників та їхні права на землю.

Ці методи дозволяють забезпечити детальну інформацію про земельні ділянки, що є важливою для їх правильного використання та управління.

Кадастрові роботи є важливим етапом інвентаризації земель та вони забезпечують належне відображення правового статусу та характеристик земельних ділянок у базі даних. Ці роботи є необхідним інструментом управління земельними ресурсами, оскільки дозволяють ефективно контролювати використання земель та регулювати їхню експлуатацію відповідно до законодавства.

Кадастрові роботи надають повну інформацію про земельні ділянки, що є критично важливим для будівництва, землекористування, продажу та

купівлі земельних ділянок. Вони також допомагають уникнути можливих конфліктів між власниками земельних ділянок, які можуть виникнути через недостатню інформацію про правовий статус ділянки.

Серед методів та засобів кадастрових робіт можна відзначити геодезичне обстеження земельних ділянок, зйомку з повітря, використання супутникових систем позиціонування, аналіз документів, що стосуються земельних ділянок, та використання спеціалізованих програмних засобів для обробки та аналізу інформації. Отже, кадастрові роботи є дуже важливим компонентом інвентаризації земель, які дозволяють належно відобразити правовий статус та характеристики земельних ділянок у базі даних та забезпечують ефективне управління земельними ресурсами.

Основні вимоги до складання технічної документації по інвентаризації землі включають:

Відповідність законодавству: Технічна документація повинна відповідати вимогам законодавства, що регулює процес інвентаризації землі, зокрема щодо збору та обробки інформації про земельні ділянки, їхню кадастрову оцінку та внесення змін до Державного земельного кадастру.

Достовірність та повнота інформації: Технічна документація повинна містити достовірну та повну інформацію про земельні ділянки, що були інвентаризовані, їхні розміри, межі, кадастрові номери, категорії та цільове призначення.

Зрозумілість та доступність: Технічна документація повинна бути зрозумілою та доступною для всіх зацікавлених сторін, включаючи власників землі, державні органи, що здійснюють контроль за землею, та інші зацікавлені сторони.

Відповідність вимогам замовника: Технічна документація повинна відповідати вимогам замовника, які він викладає в технічному завданні, що є основним документом для розробки технічної документації.

Чіткість та логічність структури: Технічна документація повинна мати чітку та логічну структуру, включаючи вступ, опис методики інвентаризації, результати інвентаризації, висновки та рекомендації.

Дотримання вимог законодавства є ключовим аспектом складання технічної документації по інвентаризації землі. Нормативно-правова база включає такі законодавчі акти:

- Закон України "Про оцінку земель" та Положення про проведення оцінки земельних ділянок, які передаються у власність громадянам та юридичним особам.
- Закон України "Про землевпорядкування" та Положення про землевпорядні роботи.
- Закон України "Про землеустрій" та Положення про землеустрійні роботи.
- Наказ Мінагрополітики України від 11.11.2015 № 698 "Про затвердження Методики збору, обробки, зберігання та використання даних земельної інвентаризації".
- Наказ Держгеокадастру України від 02.12.2015 № 228 "Про затвердження Положення про організацію та проведення земельної інвентаризації".
- Державні стандарти України з технічної документації, які регулюють складання документації по інвентаризації землі.

Відповідність цим нормам законодавства гарантує правильність та законність проведення інвентаризації землі, а також використання результатів інвентаризації у майбутньому.

Оформлення графічних матеріалів по інвентаризації земель є важливою частиною процесу документування результатів інвентаризації і повинно відповідати певним вимогам. Основні з них такі:

Чіткість та точність: Графічні матеріали мають бути чіткими та точними, з усіма необхідними деталями та відображенням усіх елементів, які були визначені під час інвентаризації земель. Усі лінії, межі та границі мають бути

відзначені різними видами ліній, щоб забезпечити чітке відображення різних об'єктів.

Відповідність стандартам: Графічні матеріали повинні відповідати стандартам та вимогам, встановленим для інвентаризації земель. Наприклад, вони повинні мати відповідні масштаби, підписи та легенду для зрозумілості та доступності інформації.

Узгодженість з іншими матеріалами: Графічні матеріали повинні бути узгоджені з іншими документами та матеріалами, які були складені під час інвентаризації, щоб забезпечити єдність та цілісність інформації.

Збереження інформації: Графічні матеріали повинні зберігати всю необхідну інформацію про земельні ділянки, їх розміри, межі та інші важливі характеристики.

Зрозумілість та доступність: Графічні матеріали повинні бути зрозумілими та доступними для всіх зацікавлених сторін, таких як власники землі, державні органи та інші зацікавлені сторони.

Так, графічні матеріали у технічній документації по інвентаризації земель повинні відповідати вимогам законодавства та стандартів. Вони повинні бути достовірними та точними, оскільки неправильні або неточні дані можуть призвести до неправильних висновків та помилкових рішень щодо земельних ділянок. Перед складанням та використанням графічних матеріалів слід переконатися в їх достовірності та точності, а також відповідності вимогам законодавства та стандартів.

2. ХАРАКТЕРИСТИКА ОБ'ЄКТУ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ

Земельна ділянка, щодо якої проводилася інвентаризація, розташована у межах населеного пункту м. Городище, за адресою вул. Артемівського, Черкаського району Черкаської області. Межі земельної ділянки визначені на місцевості і погоджені з сусідніми власниками та землекористувачами, що відображено у відомості про встановлені межові знаки, яка є складовою частиною кадастрового плану. Межі земельної ділянки проходять по суходолу.

Для виконання робіт використовувалися такі нормативно-правові акти з питань здійснення землеустрою:

Земельний кодекс України, м. Київ, 25 жовтня 2001 р., №2768-III.

Закон України "Про землеустрій", м. Київ, 22 травня 2003 р., №858-IV.

Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо дерегуляції господарської діяльності з проведення робіт із землеустрою та землеоціночних робіт", м. Київ, 02.10.2012 р., №5394- VI.

Закон України "Про оренду землі", м. Київ, 6 жовтня 1998 р., №161-XIV.

Інструкція про встановлення (відновлення) меж земельних ділянок в натурі (на місцевості) та їх закріплення межовими знаками, затверджена наказом Держкомзему України №376, м. Київ, 18.05.2010 р.

Інструкція з топографічного знімання у масштабах 1:5000, 1:2000; 1:1000, 1:500 (ГКНГА-2.04-02-98), м. Київ, 1999 р.

Порядок складання та затвердження індексних кадастрових карт (планів) і кадастрових планів земельних ділянок, вимог до їх оформлення, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України № 1117 від 08.12.2010 р.

Розробник використав інформацію з Державного земельного кадастру та Державного реєстру земель, які були сформовані до 2013 року. При цьому було використано дані з Публічної кадастрової карти України, зокрема, інформацію про кадастровий поділ, координати поворотних точок суміжних земельних ділянок та інші допоміжні шари. Використання цих джерел

інформації підтримується вкопіюванням з Публічної кадастрової карти з нанесеною земельною ділянкою, що проектується.

Крім того, розробник використовував відомості з Державного картографо-геодезичного фонду за договором № AGR-202311-0589 від 26.11.2023 року. Такий договір передбачає отримання послуг від Приватного акціонерного товариства "Систем Солюшнс" з метою отримання технічної можливості цілодобового доступу до обладнання для отримання коригуючої поправки для визначення місцеположення в реальному часі та отримання результатів ГНСС-спостережень на території України.

Мережа станцій "System.Net" ПрАТ "Систем Солюшнс" має статус "Геодезична мережа спеціального призначення". Ця мережа має право розповсюджувати коригуючу диференційну поправку для визначення місцеположення в реальному часі та результатів ГНСС-спостережень на станціях для підтримки різних діяльностей, включаючи топографо-геодезичну, кадастрову та містобудівну діяльність, інженерно-геодезичні вишукування об'єктів будівництва, гірничу справу, формування інженерної та транспортної інфраструктури.

Адміністратором бази геоданих є НДІГК, який виконав геодезичну прив'язку перманентних базових станцій мережі "System.NET" до Української постійно діючої (перманентної) мережі спостережень глобальних навігаційних супутникових систем Державної геодезичної мережі України та обчислив значення координат станцій мережі "System.NET" у системі координат UA_UCS_2000 (просторові, геодезичні та плоскі прямокутні координати в проекції Гаусса-Крюгера) з оцінкою точності визначення координат кожної станції та значень нормальних висот станцій мережі "System.NET" у Балтійській системі висот 1977 року за допомогою моделі квазігеоїда УКГ-2017.

ГМСП "System.NET" діє відповідно до постанови Кабінету Міністрів України "Порядок побудови Державної геодезичної мережі" №646 від 7 серпня 2013 року, де пункти УПМ ГНСС та пункти Державної геодезичної

мережі є вихідними пунктами для ГМСП "System.NET". Трансформація координат з системи IGS08 в систему координат СК-63 виконується методом афінного трансформування за допомогою методу скінченних елементів по території України.

Технологія RTK використовується для контролю диференційного поля на пунктах ДГМ чи ГМЗ, для чого отримують координати у адміністратора банку геодезичних даних згідно з наказом Мінагрополітики №507 від 01.12.2019 року, зареєстрованим у Мінюсті під номером №1646/29776 від 15 грудня 2019 року, пункт 8. Виписка координат та висот пунктів ДГМ із Банку геодезичних даних була видана ДП «НДІГК» (Адміністратор банку геодезичних даних) 26.08.2020 року. Перелік станцій спостережень глобальних навігаційних супутникових систем ГМСП «System.NET» можна знайти на сайті компанії www.systemnet.com.ua/gmsp. На рисунку 2.1 показано місцезрешування земельної ділянки яка інвентаризується.

ВИКОПИЮВАННЯ
місто Городище, вул.Г.Артемівського
Черкаського району Черкаської області

Масштаб 1:5000

Рисунок 2.1 Місцезрешування земельної ділянки

На рисунку 2.2. показано геодезичну привязку земельної ділянки до державної системи координат.

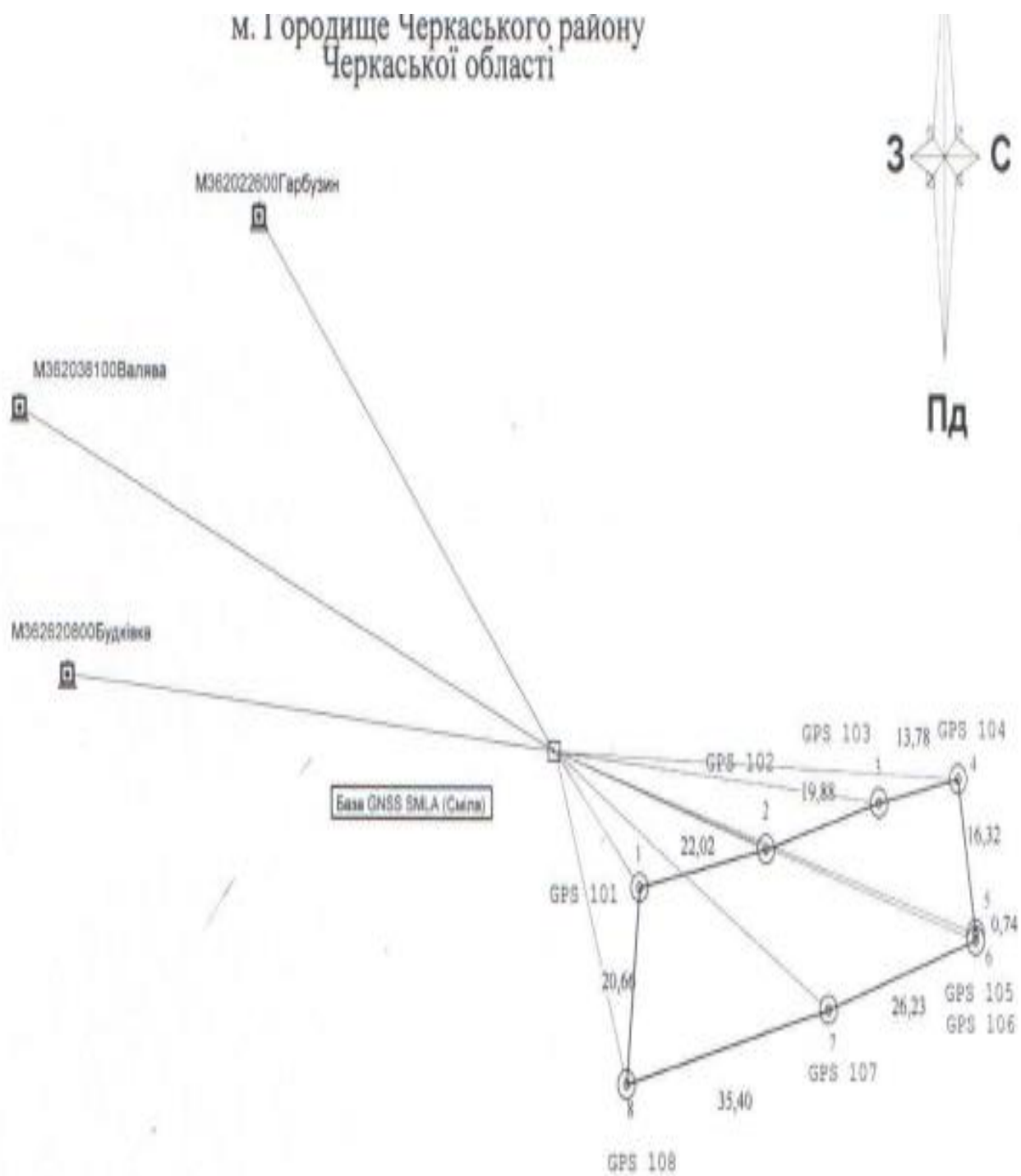

Рисунок 2.2 Привязка земельної ділянки до державної системи координат методом GNSS спостережень

В результаті проведення інвентаризації земельної ділянки були проведені геодезичні роботи, було сформовано план земельної ділянки та кадастровий план з присвоєнням кадастрового номера. На рисунку 2.3. показано сформований план земельної ділянки.

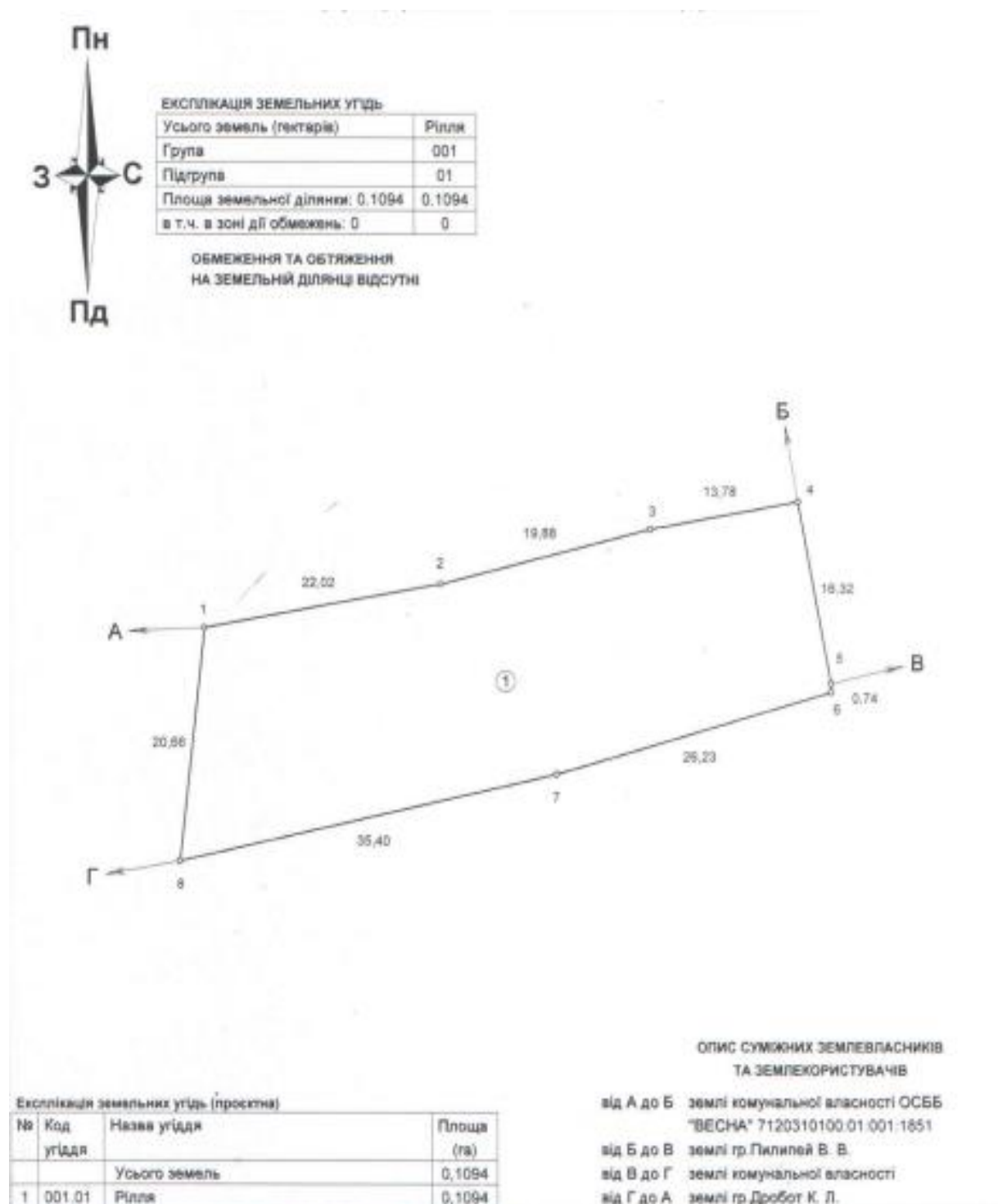

Рисунок 2.3 План земельної ділянки

На рисунку 2.4 показано сформований кадастровий план земельної ділянки з присвоєним кадастровим номером.

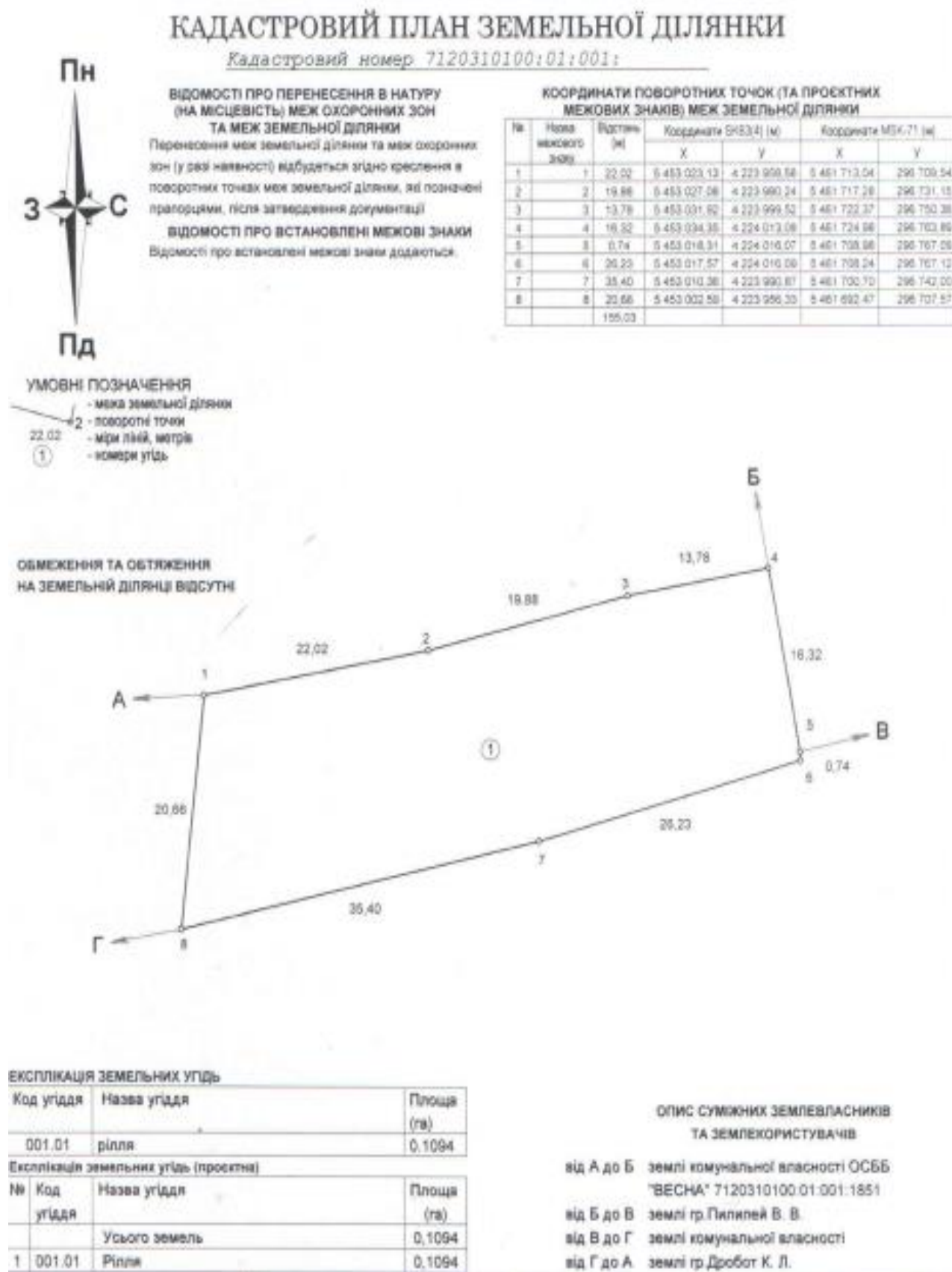
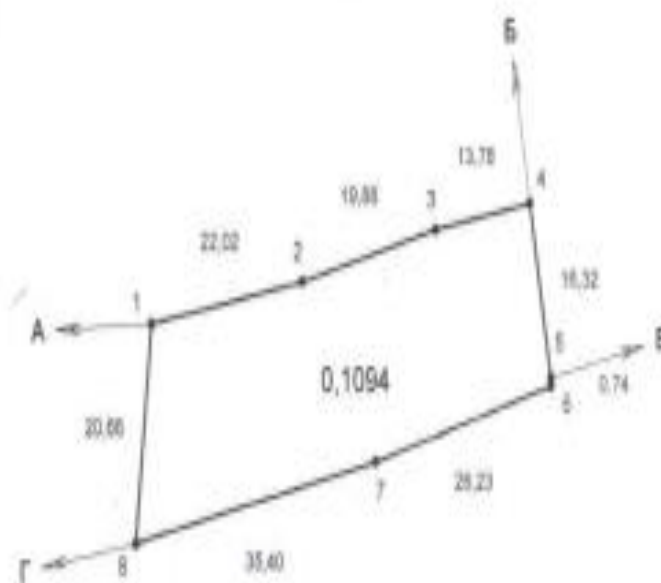

Рисунок 2.4 Кадастровий план земельної ділянки

На рисунку 2.5 показано сформовану схему щодо встановлення та закріплення межових знаків на земельній ділянці.

від А до Б - землі комунальної власності ОСББ "ВЕСНА" 7120310100:01:001:1851
від Б до В - землі гр.Пилипей В. В.
від В до Г - землі комунальної власності
від Г до А - землі гр.Дробот К. Л.

Масштаб 1:1000

Рисунок 2.5 Схема щодо встановлення та закріплення межових знаків на земельній ділянці.

Встановлення межових знаків під час інвентаризації земельної ділянки є важливою складовою процесу. Це дозволяє чітко визначити границі ділянки і уникнути конфліктів у майбутньому. Для встановлення межових знаків зазвичай використовуються спеціальні геодезичні прилади, такі як тотальні станції або GPS-приймачі.

Перед встановленням межових знаків необхідно провести ретельний аналіз документації та попередні вимірювання, щоб точно визначити місце розташування знаків. Після цього проводиться сам процес встановлення, який включає в себе встановлення знаків на межах ділянки згідно з попередніми вимірами і нанесення на план. Також важливо забезпечити доступність та видимість межових знаків для уникнення їх випадкового знищення або переміщення.

Після встановлення межових знаків рекомендується здійснити перевірку їх розташування і відповідність попереднім вимірянням, а також зафіксувати цю інформацію у відповідній документації.

3. ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ ЗЕМЕЛЬ

3.1 Інвентаризація земель як складова землеустрою

Впровадження ефективної системи інвентаризації земель є ключовим завданням для будь-якої країни. Цей процес спрямований на збір, аналіз та оновлення даних про земельні ділянки, їх характеристики та власників. Однак, під час проведення інвентаризації можуть виникати численні проблеми, які здатні ускладнити або навіть зірвати процес збору достовірної та актуальної інформації. Важливо ідентифікувати ці проблеми та знайти шляхи їхнього вирішення.

Аналіз існуючих методів інвентаризації земель є важливим компонентом дипломної роботи. Варто розглянути різні методи інвентаризації, їх переваги та недоліки. Ось кілька загальних недоліків сучасних методів інвентаризації земель. Традиційні методи інвентаризації, такі як польові обстеження та ручні вимірювання, часто вимагають значних зусиль і багато часу. Це може призводити до високих витрат на робочу силу та затримок у процесі інвентаризації. Людський фактор може призводити до помилок і неточностей у процесі збору та обробки даних. Ручні вимірювання та записи можуть бути підвержені похибкам, що призводить до неточностей у результатах інвентаризації. Деякі сучасні методи інвентаризації, такі як використання дронів, супутникових знімків або лазерного сканування, можуть бути дуже витратними. Придбання та утримання високотехнологічного обладнання може бути обтяжливим для бюджету організації. Складність обробки даних: Великий обсяг даних, отриманих під час інвентаризації земель, вимагає складних процесів обробки та аналізу. Це може потребувати високої кваліфікації спеціалістів та використання спеціалізованого програмного забезпечення. Сучасні методи інвентаризації земель можуть бути вразливими до маніпуляцій або зловживань. Це може включати незаконну зміну меж земельних ділянок, випуск подвійних документів або зловживання правами на землю. Відсутність ефективних

механізмів контролю та перевірки може підірвати довіру до результатів інвентаризації.

Стаття 35 Закону України «Про землеустрій» дає більш точне визначення: інвентаризація земель проводиться з метою встановлення місця розташування земельних ділянок, їхніх меж, розмірів, правового статусу, виявлення земель, що не використовуються, використовуються нерационально або не за цільовим призначенням, встановлення кількісних та якісних характеристик земель, необхідних для ведення Державного земельного кадастру, виявлення та виправлення помилок у відомостях Державного земельного кадастру, здійснення державного контролю за використанням та охороною земель і прийняття на їх основі відповідних рішень органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування.

3.2 Впровадження сучасних технологій

Використання дронів, супутникових знімків, географічних інформаційних систем і лазерного сканування може допомогти автоматизувати процес інвентаризації та мінімізувати вплив людського фактора. Розробка та впровадження стандартів інвентаризації земель, а також створення єдиної бази даних для зберігання інформації про земельні ресурси, забезпечить єдність та доступність даних для різних зацікавлених сторін.

Вдосконалення методології та процедур більш ефективних та точних методів інвентаризації, а також встановлення чітких процедур збору та обробки даних допоможе уникнути помилок та забезпечити надійність результатів. Використання геодезичних інструментів та методів забезпечить точне вимірювання земельних ділянок та врахування рельєфу місцевості, що сприятиме отриманню більш точних та достовірних даних.

Встановлення механізмів контролю та перевірки забезпечить виявлення та запобігання можливим маніпуляціям або зловживанням даними. Аудит та періодичні перевірки діяльності зміцнять довіру до результатів

інвентаризації. Важливо залучати експертів у галузі інвентаризації земель та враховувати думку зацікавлених сторін, таких як власники земель, органи державного управління та громадські організації, для розробки та впровадження ефективних методів та політик.

Важливою частиною кваліфікаційної роботи є розробка рекомендацій щодо покращення процесу інвентаризації земель з використанням сучасних технологій. Нижче представлені деякі рекомендації для розгляду:

- Дрони є ефективним інструментом для отримання високоякісних повітряних зображень. Вони можуть бути використані для детальної та точної зйомки земельних ділянок. Застосування дронів в інвентаризації земель має ряд переваг, таких як підвищення швидкості, точності та ефективності збору даних. Ось кілька переваг, пов'язаних з використанням дронів у цьому контексті:

- Дрони можуть швидко облітати великі території, збираючи дані набагато швидше, ніж традиційні методи. Вони здатні пролітати над землею з високою швидкістю, охоплюючи великі площі за короткий час.

- Дрони можуть бути обладнані високоякісними камерами та сенсорами, що дозволяє отримувати детальні зображення та дані. Вони можуть вимірювати рельєф місцевості, визначати висоти, відстежувати зміни в рослинності та виявляти інші особливості земельних ділянок з високою точністю.

- Використання дронів для інвентаризації земель може зменшити потребу в людських ресурсах та скоротити час, необхідний для збору даних. Дрони можуть автоматично виконувати програмовані маршрути, фотографувати та збирати дані з високою автономністю.

- Дрони можуть дістатися до важкодоступних або небезпечних місць, таких як гірські райони або закриті зони. Це дозволяє збирати дані з цих місць без ризику для людей, знижуючи витрати на організацію складних експедицій.

Проект постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Порядку проведення інвентаризації земель" розроблено відповідно до Закону України від 10 липня 2018 р. №2498-VIII. Цей проект передбачає встановлення вимог до проведення інвентаризації земель під час здійснення землеустрою. Результати інвентаризації будуть внесені до Держгеокадастру і включатимуть інформацію про нерозподілені та незатребувані земельні ділянки, а також про земельні ділянки під польовими дорогами, лісозахисними смугами та масивами земель сільськогосподарського призначення. Це дозволить створити контрольний механізм та персоніфікувати відповідальність за використання земель не за призначенням.

Інвентаризація сільськогосподарських земель та оформлення прав на них сприятиме збільшенню доходів місцевих бюджетів через плату за землю та надасть можливість землекористувачам скористатися механізмом консолідації, що передбачений у законі про вирішення питання колективної власності на землю.

Також інвентаризація земель державної та комунальної власності підвищить оперативність та якість рішень органів влади про передачу земельних ділянок у власність або користування громадянам та юридичним особам.

4. ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Національна екологічна політика спрямована на забезпечення конституційного права кожного на безпечне для життя і здоров'я довкілля та на відшкодування завданої порушенням цього права шкоди. Головною метою національної екологічної політики є стабілізація і поліпшення стану навколишнього природного середовища України шляхом інтеграції екологічної політики до соціально-економічного розвитку України для гарантування екологічно безпечного природного середовища для життя і здоров'я населення, впровадження екологічно збалансованої системи природокористування та збереження природних екосистем.

Реалізацію національної екологічної політики на регіональному рівні забезпечує Управління екології та природних ресурсів Черкаської обласної державної адміністрації. Організаційні принципи охорони довкілля і раціонального використання природних ресурсів України до функцій регіонального рівня відносять вирішення наступних питань:

- регулювання використання природних ресурсів місцевого значення; визначення нормативів забруднення навколишнього природного середовища (встановлення ГДВ та ГДС);

- впровадження економічного механізму природокористування; проведення моніторингу та обліку об'єктів природокористування і забруднення довкілля;

- проведення оцінки впливу на довкілля; здійснення державного контролю за дотриманням природоохоронного законодавства; розроблення природоохоронних програм, впровадження природоохоронних заходів; інформування населення та заінтересованих установ і організацій з екологічних питань тощо.

Стратегією розвитку Черкаської області на період 2021-2027 роки визначено стратегічну ціль "ВИСОКА ЯКІСТЬ ЖИТТЯ: екологія, безпека, інфраструктура", що в свою чергу містить операційну ціль "3.1. Екологічна безпека та збереження довкілля".

Ключовими напрямами впровадження даної операційної цілі є: впровадження комплексних систем моніторингу стану довкілля, запровадження сучасних механізмів поводження з відходами, розвиток природно-заповідного фонду, покращення стану водних об'єктів. Очікувані результати:

- запровадження сучасної регіональної системи державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря;
- зменшення рівня забруднення атмосферного повітря;
- створення фундаменту циклічної економіки, метою якої є повторне використання відходів;
- запровадження сталої системи управління відходами;
- зменшення навантаження на полігони ТПВ;
- створення економічних можливостей для розвитку потужностей з перероблення відходів та залучення інвестицій у сферу поводження з відходами;
- повне очищення території області від невідомих, непридатних та заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин (відходів пестицидів);
- збереження та примноження біо- та ландшафтного різноманіття, формування цілісної екомережі;
- забезпечення цілісності територій та об'єктів природно-заповідного фонду та запобігання незаконному їх заволодінню;
- покращення стану водних об'єктів області: зменшення обсягу скиду стічних вод, відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану річок;
- залучення громадськості до вирішення екологічних проблем.

Політика в області охорони навколишнього середовища, раціонального й ощадливого природокористування невід'ємна від головних механізмів її реалізації – екологічних програм. Природоохоронні програми спрямовані на поліпшення якості повітря, води, на розвиток заповідної справи, на створення

єдиної екологічної мережі, впровадження і дотримання принципів екологічно збалансованого розвитку.

Управління екології та природних ресурсів Черкаської обласної державної адміністрації є структурним підрозділом обласної державної адміністрації, що утворений головою обласної державної адміністрації, входить до її складу і в межах Черкаської області забезпечує виконання покладених на Управління завдань, зокрема:

- забезпечення реалізації державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення та охорони природних ресурсів, поводження з відходами (крім поводження з небезпечними та радіоактивними відходами), екологічної та в межах своєї компетенції радіаційної безпеки, заповідної справи, формування, збереження та використання екологічної мережі;

- здійснення управління та регулювання у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення та охорони природних ресурсів, забезпечення екологічної та в межах своєї компетенції радіаційної безпеки, поводження з відходами (крім поводження з небезпечними та радіоактивними відходами), організації, охорони і використання територій та об'єктів природно-заповідного фонду України, формування, збереження та використання екологічної мережі.

Встановлюючи у документах дозвільного характеру науково обґрунтовані обмеження на використання природних ресурсів, викидів забруднюючих речовин в навколишнє середовище, Управління впливає на економічну діяльність підприємств, з метою комплексного зменшення забруднення довкілля області та створення ефективних умов для відтворення природних ресурсів. З метою виявлення, збирання та врахування зауважень пропозицій громадськості до планованої діяльності суб'єктів господарювання в області застосовувалися норми Закону України "Про оцінку впливу на довкілля". Виконуючи завдання Закону України "Про стратегічну екологічну оцінку" (а саме впровадження оцінки стратегічних

документів розвитку окремих населених пунктів, або регіонів, таких як Програми, Плани, тощо), Управління, як один з суб'єктів СЕО, надавало зауваження та пропозиції до заяв про визначення обсягу СЕО, проектів документів державного планування (місцевого та регіонального рівня), та звітів про стратегічну екологічну оцінку. Упродовж 2023 року правова робота була спрямована на забезпечення дотримання принципів законності та верховенства права у всіх сферах діяльності, неухильне додержання та запобігання невиконанню вимог актів законодавства, інших нормативних документів, постійно проводилась правова підготовка працівників управління з актуальних тем, оперативно доводились до відома зміни у природоохоронному законодавстві.

Для вжиття заходів по ліквідації стихійних сміттєзвалищ, забезпечення екологічно безпечного поводження з безхазяйними відходами, відповідно до розпорядження голови облдержадміністрації від 14.10.2014 № 399 "Про обласну постійно діючу комісію з питань поводження з безхазяйними відходами" (зі змінами) діють обласна постійно діюча комісія з питань поводження з безхазяйними відходами (далі – Комісія) та аналогічні Комісії на місцях (у всіх районах та 47 територіальних громадах). У 2023 році проведено 2 засідання Комісії. Відповідно до розпорядження облдержадміністрації від 22.09.2014 № 343 (зі змінами) діє комісія облдержадміністрації з питань затвердження паспортів місць видалення відходів. Протягом 2023 року паспорта МВВ 191 на затвердження до Черкаської обласної державної адміністрації не подавались, у зв'язку з чим засідання Комісії не проводились. Відповідно до розпорядження облдержадміністрації від 15.01.2019 № 21 (зі змінами), у звітному періоді діяла робоча група з питань природоохоронних заходів, яка визначає найбільш важливі природоохоронні заходи на підставі отриманих пропозицій та формує рекомендації з переліком природоохоронних заходів з розподілом видатків в межах прогнозованих обсягів. Згідно з розпорядженням облдержадміністрації від 28.12.2020 № 814 в області створено робочу групу

Черкаської обласної державної адміністрації з природоохоронних питань та здійснення контролю у сфері охорони довкілля, основним завданням якої є аналіз екологічної ситуації в області, здійснення контролю за використанням та охороною земель, лісів, надр, води, атмосферного повітря, рослинного і тваринного світу та інших природних ресурсів, подання пропозицій для прийняття відповідних рішень. Робоча група Черкаської обласної державної адміністрації з розроблення проекту регіонального плану управління відходами до 2030 року (далі - робоча група) утворена розпорядженням обласної державної адміністрації від 24.07.2019 № 503 (зі змінами). Основним завданням робочої групи є підготовка проекту Регіонального плану управління відходами в Черкаській області до 2030 року (далі – Регіональний план).

У галузі екологічного контролю за охороною і використанням земельних ресурсів проведено 237 перевірок додержання вимог природоохоронного законодавства. За порушення вимог природоохоронного законодавства складено 66 протоколів про адміністративні правопорушення, з яких 3 передано для розгляду у судові органи. Штрафні санкції накладено на 63 порушника природоохоронного законодавства на загальну суму 63,676 тис. грн., стягнуто 57,562 тис. грн. До правоохоронних органів передано 14 матеріалів з ознаками кримінальних правопорушень. Порушено 5 кримінальних справ. Загальна сума розрахованих збитків, заподіяних державі внаслідок порушення вимог природоохоронного законодавства, становить 50 359,194 тис. грн., в тому числі невстановленими особами – 137,817 тис. грн. З метою відшкодування збитків пред'явлено 14 претензій на загальну суму 473,551 тис. грн. Стягнуто 11 претензій та позовів на загальну суму 121,613 тис. грн. Проведено 13 ресурсних перевірок з дотримання вимог природоохоронного законодавства на землях водного фонду.

Державний контроль у сфері надрокористування. Проведено 154 ресурсні перевірки. За порушення вимог природоохоронного законодавства складено 44 протоколи про адміністративні правопорушення, з яких 5

передано для розгляду у судові органи. Штрафні санкції накладено на 39 порушників природоохоронного законодавства на загальну суму 37,485 тис. грн., стягнуто 52,955 тис. грн. До правоохоронних органів передано 4 матеріали з ознаками кримінальних правопорушень. Загальна сума розрахованих збитків, заподіяних державі внаслідок порушення вимог природоохоронного законодавства становить 585,003 тис. грн. З метою відшкодування збитків 194 пред'явлено 2 претензії на загальну суму 583,563 тис. грн. Стягнуто 2 претензії на загальну суму 844,552 тис. грн. Державний контроль за поводженням з відходами. Проведено 387 ресурсних перевірок. За порушення вимог природоохоронного законодавства складено 355 протоколів про адміністративні правопорушення, з яких 1 передано для розгляду у судові органи. Штрафні санкції накладено на 353 порушника природоохоронного законодавства на загальну суму 215,951 тис. грн., стягнуто 202,844 тис. грн.

До правоохоронних органів передано 4 матеріали з ознаками кримінальних правопорушень. До судових органів передано 1 матеріал перевірки для винесення рішення про тимчасову заборону (зупинення) діяльності суб'єктів господарювання. Державний контроль за охороною, захистом, використанням рослинних ресурсів, у тому числі лісів. За звітний період проведено 78 перевірок дотримання вимог природоохоронного законодавства в галузі рослинного світу. За порушення вимог природоохоронного законодавства складено 205 протоколів про адміністративні правопорушення, з яких 2 передано для розгляду у судові органи.

Стан навколишнього природного середовища в області визначається на основі систематичних спостережень, які охоплюють різні складові довкілля. Законом України "Про охорону навколишнього природного середовища" (ст. 20, 22) передбачено створення державної системи моніторингу довкілля (далі – ДСМД) та проведення спостережень за станом навколишнього природного середовища, рівнем його забруднення. Державна система моніторингу

довкілля – це система спостережень, збирання, оброблення, передавання, збереження та аналізу інформації про стан довкілля, навколишнього природного середовища в області визначається на основі систематичних спостережень прогнозування його змін і розроблення науково-обґрунтованих рекомендацій для прийняття рішень про запобігання негативним змінам стану довкілля та дотримання вимог екологічної безпеки. Основні принципи функціонування Державної системи моніторингу довкілля постановою Кабінету Міністрів України від 30.03.1998 № 391 "Про затвердження Положення про державну систему моніторингу довкілля".

5 ОХОРОНА ПРАЦІ

Охорона праці на земельпорядних підприємствах ґрунтується на основних законодавчих актах про охорону праці та державних нормативних актах з охорони праці. Незалежно від форм власності підприємства, на нього поширюються основні 60 законодавчі акти з охорони праці, а це – Конституція України, Закон України про охорону праці, Кодекс законів про охорону праці, Закон про пожежну безпеку та інші. Всі державні нормативно-правові акти з охорони праці, являють собою не лише стандарти, норми і положення, а й інструктажі та інші документи, які представлені в єдиному реєстрі. Державні нормативно-правові акти поділяють на загальнодержавні, галузеві та міжгалузеві. В галузі земельпорядкування одним з таких актів є «Правило по техніці безпеки на топографо-геодезичних роботах», які затверджені Колегією Головного управління геодезії і картографії при Раді Міністрів 9 лютого 1989 року № 2/21.

При прийомі на роботу та у процесі праці всі працівники проходять інструктаж з охорони праці та перевірку базових знань у цій галузі. Особи, які не пройшли навчання та інструктаж до роботи не допускаються. На геодезичних підприємствах однією з важливих позицій є профілактика, тобто заходи спрямовані на попередження та запобігання виробничого травматизму, а також дотримання вимог з охорони праці. З вище сказаного робимо висновок, що охорона праці на земельпорядних підприємствах являє собою сукупність організаційних, санітарно-гігієнічних, технічних, соціально-економічних та лікувально-профілактичних заходів спрямованих на попередження виробничого травматизму та зменшення шкідливого впливу факторів виробництва. Головною метою охорони праці є забезпечення належних умов праці для кожного працівника виробництва

Управління охороною праці - це підготовка, прийняття і реалізація правових, організаційних, інженерно-технічних, санітарно-гігієнічних, лікувально-профілактичних і соціально-економічних заходів, спрямованих

на забезпечення життя, здоров'я і працездатності людини в процесі її трудової діяльності.

Для того щоб працівник міг проводити польові роботи, йому необхідно пройти обов'язкову медичну перевірку. При виконанні будь-яких робіт проводиться інструктаж, і польові роботи не виняток. Особи, які не пройшли інструктаж з техніки безпеки з будь-яких причин, до виконання робіт не допускаються. Керівник бригади зобов'язаний до виїзду на польові роботи провести інструктаж по правилах безпечного виконання робіт та навчити практичним прийомам безпечного ведення всіх видів робіт, з якими працівник буде зіштовхуватися у процесі роботи.

При польових землевпорядних роботах необхідно дотримуватися таких вимог: – заборонено наближатися ближче 2 метрів до обривистих берегів річок та ярів; – спускатися в яри і підійматися по обривистих берегах річок тільки по найбільш виположених ділянках відкосу; – роботи проводити в суху погоду при добрій видимості, в найбільш жаркі дні слід переривати роботу та переносити її на ранок або вечір.

Камеральні роботи теж слід виконувати дотримуючись правил техніки безпеки. В умовах виконання робіт широко застосовуються сучасні гаджети, здебільшого це персональні комп'ютери. В землевпорядних організаціях застосовуються дві системи штучного освітлення: – загальне освітлення, яке використовують без застосування місцевого освітлення; – комбіноване освітлення, коли до загального освітлення на робочих місцях додатково передбачається місцеве освітлення.

Управління охороною праці здійснюється на всіх рівнях організаційної структури підприємства (підприємство, служба, цех, ділянка, бригада, робоче місце). Управління охороною праці на підприємстві здійснюється керівником підприємства, який зобов'язаний створити й забезпечити установлені чинним законодавством і нормативно-правовими актами умови праці й нести особисту відповідальність за їхнє дотримання.

Цільовими завданнями керування охороною праці на підприємстві є:

- забезпечення професійного відбору працівників окремих професій; - організація та проведення навчання працівників з питань охорони праці;
- забезпечення нормальних санітарно-гігієнічних умов праці на кожному робочому місці; - забезпечення працівників засобами індивідуального захисту; - забезпечення оптимальних режимів праці й відпочинку працюючих;
- організація лікувально-профілактичного обслуговування;
- дотримання безпечного ведення технологічних процесів;
- забезпечення утримання в належному стані виробничого устаткування, засобів колективного захисту, будинків, споруд і території підприємства; - забезпечення дотримання працівниками підприємства вимог, правил, норм й інструкцій з охорони праці й безпеки виробництва, профілактики порушень.

Система управління охороною праці на підприємстві (СУОП) - це сукупність взаємопов'язаних соціально-економічних, науково-технічних, організаційно-правових заходів, методів і засобів, що забезпечують безпеку, збереження здоров'я і працездатності робітників у процесі їхньої праці, й реалізуються через регламентовану законодавчими актами й організаційно-методичними документами, цілеспрямовану діяльність функціональних служб, виробничих підрозділів, посадових осіб підприємства. СУОП базується на принципах: - комплексності управління та єдиначальності; - раціонального сполучення цільового, функціонального керування й лінійного керівництва; - пріоритету життя й здоров'я працівників підприємства стосовно результатів виробничої діяльності, повної відповідальності керівника підприємства за створення безпечних умов праці; - стійкої матеріальної залежності між виробничою програмою й комплексом заходів і засобів її реалізації; - відповідності заходів і засобів, спрямованих на охорону праці, рівню потенційної небезпеки виробничих об'єктів і фактичному стану умов праці на них; - економічної зацікавленості працюючих у поліпшенні умов праці й дотримання безпеки виробництва, у підвищенні ефективності функціонування системи. Забезпечення безпеки

праці - обов'язок кожного працівника. Всі можливі виробничі травми й аварії можна вчасно уникнути - такий основний принцип СУОП підприємства.

Організаційно-методичне керівництво й координацію діяльності всіх структурних підрозділів підприємства в рамках СУОП здійснює служба охорони праці. У керуванні охороною праці, крім штатних посадових осіб і структурних підрозділів, беруть участь профспілковий комітет (цехові комітети) з його комісією з охорони праці й громадських інспекторів з охорони праці або інші вповноважені найманими робітниками особи з питань охорони праці, завдання й функції яких повинні бути визначені відповідними положеннями. У цілому організаційна структура управління охороною праці базується на координуючій ролі служби охорони праці, що, відповідно до діючого на підприємстві положення, наділена необхідними повноваженнями й бере участь у здійсненні всіх функцій, пов'язаних із забезпеченням безпеки праці. Переважне право розробляти й представляти керівництву підприємства на розгляд і затвердження організаційно-розпорядницькі документи з питань охорони праці має служба охорони праці. Якщо виникає потреба розробки таких документів іншими структурними підрозділами (службами, відділами й т.п.) вони підлягають обов'язковому узгодженню зі службою охорони праці.

Велике значення у створенні безпечних і нешкідливих умов праці має стандартизація. Вона дозволяє застосовувати дійові заходи з підвищення технічного рівня й упорядкування розробки нормативно-технічної документації з безпеки праці. У нашій країні створена система стандартів з безпеки праці, що являє собою комплекс великої кількості взаємозалежних стандартів, спрямованих на забезпечення праці. Ця система встановлює загальні вимоги й норми за видами небезпечних і шкідливих виробничих факторів, загальні вимоги безпеки до виробничого устаткування й процесів, вимоги до засобів захисту працюючих, методи оцінки безпеки праці.

Проблема створення безпечних і нешкідливих умов праці була і залишається однією з головних, тому що від її вирішення залежить не тільки

успішна робота підприємства чи галузі, але і збереження здоров'я та підтримка працездатності працівників на протязі трудового життя. Загальновідомо, що економічне зростання автоматично ще не веде до збалансованого економічного і соціального розвитку.

Зміни, що відбуваються у структурі зайнятості й попиту на робочу силу, як і до становища працівника на робочому місці, умов його праці, ставлять підвищені вимоги до безпеки праці. Особливо потерпають від цього ті групи працюючих, що вже перебувають у невикладному становищі: жінки, працівники похилого віку і некваліфіковані працівники. Ні система освіти і підготовки, ні механізм регулювання ринку праці, ні навіть соціальні кошти не становлять ефективного способу допомоги працюючим при зіткненні їх з цими проблемами. Незадовільний стан умов і охорони праці, на нашу думку, в основному обумовлено низьким рівнем фінансування заходів з охорони праці.

ВИСНОВКИ

Підготовчі роботи для інвентаризації земель базуються на зборі та аналізі вихідної земельно-кадастрової та картографічної інформації для складання робочого інвентаризаційного плану. У цьому плані вказуються межі різних об'єктів, таких як об'єкт інвентаризації, адміністративно-територіальні одиниці, території, що увійшли в склад об'єкта, землі усіх форм власності, земельні ділянки внесені до Державного земельного кадастру, обмеження використання земель, та інші важливі деталі.

Згідно з Законом про земельний кадастр, технічна документація щодо інвентаризації земель погоджується територіальним органом центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, та затверджується замовником. Якщо в результаті інвентаризації формуються нові земельні ділянки, то технічна документація погоджується у порядку, аналогічному проектам землеустрою щодо відведення земельних ділянок. Після цього проводиться реєстрація земельних ділянок, що формуються за результатами інвентаризації, у Державному земельному кадастрі.

За результатами інвентаризації сформована кадастрова справа з землеустрою (звіт), площа земельної ділянки яка інвентаризувалася складає 0.1094 га яка містить землевпорядні документи і карту (план) території. На цій карті відображаються розташування, розміри та межі земельних ділянок. Так, інвентаризація земельних ресурсів є важливим елементом системи управління цими ресурсами. Вона надає необхідну інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень у сфері регулювання земельних відносин, забезпечуючи ефективне використання та охорону земель.

Відповідність технічної документації із землеустрою щодо інвентаризації земель, складеної в електронній формі, положенням нормативно-технічних документів, норм і правил у сфері землеустрою засвідчується кваліфікованим електронним підписом, що базується на

кваліфікаційному сертифікаті електронного підпису сертифікованого інженера-землевпорядника, який відповідає за якість робіт із землеустрою, з використанням кваліфікованої електронної позначки часу, а складеної у паперовій формі – підписом та особистою печаткою сертифікованого інженера-землевпорядника, який відповідає за якість робіт із землеустрою

Інвентаризація земель є однією з найбільш істотних частин системи управління земельними ресурсами, що забезпечує інформаційну основу прийняття адекватних управлінських рішень у сфері регулювання земельних відносин, ефективного використання та охорони земель

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК

1. Бредіхін О. Економічні проблеми охорони земель на нинішньому етапі розвитку земельних відносин. Землевпорядний вісник, 2012. №9. С. 32–36.
2. Возняк Р. П., Ступень М. Г., Гуцуляк Д. І.. Земельно–правовий процес : навч. посіб. Львів: «Новий Світ – 2000», 2008. 327 с.
3. Володін М.О. Основи земельного кадастру: навч. посіб.. К., 2000. 320 с.
4. Горбатюк В.М. Інвентаризація земель у системі управління земельними ресурсами. Містобудування та територіальне планування, 2008. №31
5. Гоштинар С.Л. Правове регулювання ведення державного земельного кадастру в Україні: автореферат дис. на здобуття наук. ступеня кандидата юридичних наук: 12.00.06 / Національний аграрний університет. К., 2008. 23с. Гряник Г.М., Лахман С.Д., БуткоД.А. Охорона праці: підручник. К.: Урожай, 1994. 272 с.
6. Гузар Б.С. Формування звітності по земельних ресурсах сільськогосподарського призначення. Економіка АПК. 2010. №7. С. 64-67.
7. Дані Держгеокадастру URL: <https://land.gov.ua/>
8. Данні відділу з питань децентралізації і регіонального розвитку Одеської обласної державної адміністрації URL: <https://dair.odessa.gov.ua/> 1
9. Дикаль С.А., Зима О.Є. Безпека в галузі та надзвичайних ситуаціях. Університетський курс. Полтава: ТОВ «АСМІ», 2015. 273 с.
10. Закон України «Про державний контроль за використанням та охороною земель» URL: <http://zakon.rada.gov.ua>. (дата звернення 23.05.2023).
11. Закон України «Про охорону навколишнього середовища» URL: <http://zakon.rada.gov.ua>. (дата звернення 23.10.2019).
12. Закони про землю та землеустрій України. веб-сайт. URL: <http://zemvisnuk.com.ua/page/zakoni> (дата звернення: 10.05.2024).

13. Земельне законодавство України : збірник нормат. –прав. актів. К.: Істина, 2008. 328 с. 20. Земельний кодекс України URL: <http://zakon0.rada.gov.ua>. (дата звернення 12.10.2019).
14. Земельний кодекс України: Відомості Верховної Ради України від 25 жовт. 2001 р.№ 2768-III. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2768-14> (дата звернення: 5.04.2024).
15. Земельні відносини в Україні: Законодавчі акти і нормативні документи / Держкомзем України. – К.: Урожай, 1998. – 816 с.1
16. Інструкція із заповнення форми адміністративної звітності з кількісного обліку земель (форма № 11-зем) від 30.12.2015 № 337[Електронний ресурс]: Верховна Рада України; <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/962-15> (дата звернення 21.04.2024).
17. Інструкція із заповнення форми адміністративної звітності з кількісного обліку земель (форма № 12-зем)від 30.12.2015 № 337 [Електронний ресурс]: Верховна Рада України; <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/962-15>
18. Інструкція із заповнення форми адміністративної звітності з кількісного обліку земель (форма 15-зем)від 30.12.2015 № 337 [Електронний ресурс]: Верховна Рада України; <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/962-15> (дата звернення 1.04.2024).
19. Інструкція із заповнення форми адміністративної звітності з кількісного обліку земель (форма № 16-зем)від 30.12.2015 № 337 [Електронний ресурс]: Верховна Рада України; <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/962-15> (дата звернення 7.05.2024).
20. Кадастр населених пунктів: підручник / Ступень М.Г., Гулько Р.Й., Микула О.Я, Шпік Н.Р. Львів: «Новий Світ – 2000», 2004. 392 с.
21. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень: Навчальний посібник. К.: Кондор, 2003. 192 с.

22. Курильців Р. М., Радомський С. С., Таратула Р. Б.. Львів, 2011. 312 с. 2.
Бамбіндра Д. Після розподілу землі настала пора її раціонального використання. Землевпорядний вісник, 2013. №2. С. 14–18.
23. Кустовська О. В. Методологія системного підходу та наукових досліджень: Курс лекцій. Тернопіль: Економічна думка, 2005. 124 с.
24. Методичні основи грошової оцінки земель в Україні : навч. посібник / ДехтяренкоЮ. Ф., Лихогруд М. Г., Манцевич Ю. М., Палеха Ю. М.. К.: Профі, 2007. 624 с.
25. Михасюк І., Косович Б.. Регулювання земельних відносин : монографія. Львів : Львів. нац. ун–т ім. І.Франка, 2002. 264 с.
26. Містобудівний кадастр: навч. посіб. / Ступень М.Г., Добрянський І.М., Микула О.Я, Шпік Н.Р.. Львів: ЛДАУ, 2003. 224 с.
27. Місцеве самоврядування. Кн. 2. Організація роботи міського голови / За заг. ред. А.О. Чемериса. Львів: Ліга–Прес, 2004. 1104 с. 66
28. Наказ Державного комітету України із земельних ресурсів від 18.05.2010 N 376 «Про затвердження Інструкції про встановлення (відновлення) меж земельних ділянок в натурі (на місцевості) та їх закріплення межовими знаками URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0391-10>.
29. Новаковський Л.Я., ШквирМ.І. Регіональна земельна політика. К.: Урожай, 2006. 136 с.
30. Охорона праці в галузі сільського господарства (землевпорядкування, геодезія): навч. посіб. Суми: ВТД «Університетська книга», 2006. 375 с.
31. Охорона праці. Курс лекцій. Практикум: навч. посіб. Вид. 3-тє, перероб. І допов. Суми; ВТД «Університетська книга», 2009. 540 с.
32. Панас Р. Порівняльна оцінка земельних кадастрів зарубіжних країн і України. Геодезія, картографія і аерофотознімання. 2008. № 70. С. 68–75.
33. Планування територій населених пунктів : навч. посібник / Сохнич А. Я. та ін.; за заг. ред. д.е.н. А. Я. Сохнич. Львів : Ліга-Прес, 2010. 168 с.

34. Постанови та розпорядження уряду України з питань інвентаризації земель та землеустрою. веб-сайт. URL: <https://land.gov.ua/postanova-kabinetuministriv-ukrayiny-vid-30-travnja-2023-roku-%E2%84%96-541-pro-vnesennyazmin-do-poryadku-vykorystannya-koshtiv-peredbachenyh-u-derzhavnomubuyudzheti-dlya-provedennya-inv/> (дата звернення: 1.04.2024).
35. Природні ресурси України: навч. посіб. / Гнатів П. С. та ін. Львів: Камула, 2012. 216с. 35. Про Землеустрій : Закон України № 858-IV від 22 травня 2003 року URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/5673-22>
36. Про державний земельний кадастр : Закон України № 3613-17 від 04.06.2017 р.. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/3613-17> (дата звернення 21.05.2024).
37. Про державний контроль за використанням та охороною земель: Закон України №963-15 від 28.12.2015 р. /Відомості Верховної Ради України. 2003 р.. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/963-15> (дата звернення: 15.05.2024).
38. Про затвердження Інструкції з топографічного знімання у масштабах 1:5000, 1:2000, 1:1000 та 1:500 (ГКНТА-2.04-02-98) наказ № 56 від 09.04.1998 р URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0393-98>.
39. Про затвердження порядку проведення інвентаризації земель: Постанова Кабінету Міністрів України №476 від 05 червня 2019 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/513-2012-%D0%BF> (дата звернення 01.06.2023).
40. Реун А. Дві сторони земельної децентралізації : позитивні норми і нові корупційні ризики URL : <http://agroportal.ua> (дата звернення 1.05.2024).
41. Теоретичні основи державного земельного кадастру: Навч. посібник / М. Г. Ступень, Р. Й. Гулько, О. Я. Микула та ін.; За заг. Ред. М. Г. Ступеня. – Львів: «Новий Світ – 2000», 2003. – 336с. 1
42. Третяк А. М. Управління земельними ресурсами та реєстрація землі в Україні. / Третяк А. М. – Київ, 1998р.

43. Третяк А. М., Управління земельними ресурсами Навч. Посібник. / Третяк А. М., Дорош О. С. – Київ : ТОВ «ЦЗРУ», 2006р.